

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Reaktionen i Frankrig (1874)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 44. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-brandes05-shoot-idm139713219348240.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

Hans Optræden under Forhandlingerne med Rom taler lige saa højt for hans politiske Snedighed som mod hans Rettroenhed. Da Consalvi i Juni 1801 skulde rejse til Paris, var han uforsigtig nok til i et Privatbrev at udtale, hvor ængstelig han var tilmode ved saaledes at skulle vove sig ind i Løvens Gab, det nylig mod Religion og Præstestand saa højst fjendske Arnested for Revolutionen. Der gaves imidlertid en Art Odins Ravn, der for Bonaparte gentog alle den Art private Skriftemaal. Denne Ravn fandtes paa Posthuset, hvor Brevet blev aabnet. Bonaparte indrettede da Kardinalens Modtagelse i nøje Overensstemmelse med det Indtryk, han herigennem havde faaet af hans Personlighed. Det var Aften, da Consalvi ankom til Paris; men allerede til næste Morgen blev hans Foretræde berammet, saa han hverken kunde faa Tid til at hvile sig efter Rejsens Anstrengelser eller til at raadføre sig med Pavens Afsendinge. Han blev tidligt om Morgenen kørt til Tuilerierne og ført ind i et lille tomt Værelse, der saa ud som Forstuen til Førstekonsulens Audiensgemak, Efter temmelig lang Venten aabnedes der ham en lille Dør, og gennem denne traadte han til sin Forbauselse ind i en lang Række af pragtfulde Sale, hvor alle Statens højere Embedsmænd, Senatet, den lovgivende Forsamling, Generalerne og Generalstaben var forsamlede. I Gaarden saa han en Del Regimenter opstillede til Mønstring. Det var efter hans eget Udtryk den pludselige overgang fra en Hytte til et Palads. Al den blændende Pragt og al den frygtindjagende Myndighed, som kunde anbringe Konsularmagten i det mest blændende Lys, var her prunkende stillet til Skue, og da Kardinalen endelig i den sidste Sal naaede til de tre Konsuler, der sad omgivne af et glimrende Følge, gik Bonaparte ham i Møde og sagde i en kort og bydende Tone: «Jeg véd, hvorfor De er kommen. De har fem Dage til Underhandlinger. Hvis Traktaten til den Tid ikke er undertegnet, er Alt forbi.» I første Øjeblik blev Consalvi ganske vist fortumlet, men snart lykkedes det ham at vinde Tid, og med den romerske Statskunsts hele Finhed og Kløgt lagde han Bonaparte saa mange Vanskeligheder i Vejen, at denne under en af de voldsomme Audienser, som fulgte, ligesaa hidsigt som hovmodigt udbrød: «Hvis Henrik den 8de, som ikke havde Tyvendedelen af min 45 Magt, har kunnet forandre Religionen i sit Land, hvormeget lettere kan jeg da ikke gøre det! Jeg vil forandre den, ikke alene i Frankrig, men i hele Europa. Rom vil komme til at græde Blod, naar det er forsilde.»